

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Beware of the Tyrannosaurus rex!

Duin, M. van

Citation

Duin, M. van. (1994). Beware of the Tyrannosaurus rex!. *Bestuurskundige Berichten*, 9(1), 10.
Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233763>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233763>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Nederland raakte recent in de ban van de dinosaurussen. Spielberg scoorde na E.T. opnieuw een internationale klapper. Toch is dat geen goede reden voor een column in dit Bestuurskundig lijfblad. Er is tenslotte nog geen reden te veronderstellen dat de dinosaurussen onze wereld opnieuw zullen veroveren

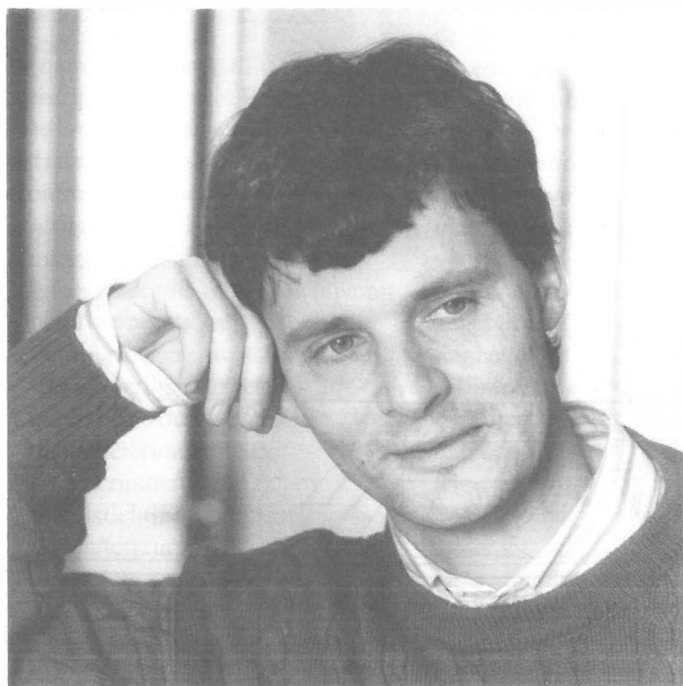
Beware of the Tyrannosaurus rex!

Menno van Duin
Vakgroep Bestuurskunde Leiden

Voor degenen die het verhaal nog niet kennen:

Een miljardair wil van een eiland bij Costa Rica een groot, sterk gereguleerd attractiepark maken. Trekpleister vormen meer dan tweehonderd levende dinosaurussen; de kolossale vleesetende T-rex, de vraatzuchtige Velociraptor en dertien andere soorten dino's. Genetici, paleontologen en computerwetenschappers hebben alle hun bijdrage geleverd aan de schepping van deze afgesloten dinosaurussen-cultuur.

Voordat het park voor het grote publiek geopend wordt, heeft een inspectie plaats door enkele wetenschappers. De centrale vraag is of het park voldoende veilig is voor duizenden toeristen. Het lijkt erop of met deze attractie alle Disney-parken in het niets verdwijnen. Alles is geregeld en georganiseerd. Aan alles lijkt gedacht. Er zijn bijvoorbeeld zelfs beestjes uitgezet die de grote uitwerpselen

en wij als leden van het Crisis Onderzoek Team weer voldoende werk krijgen om deze crisis is nauwgezet te onderzoeken. Een rampenplan hoeft nog niet gemaakt te worden. Toch aandacht voor Steven Spielbergs, of beter Michael Crichtons boek 'Jurassic Park

van de dino's opruimen. Toch loopt het allemaal minder mooi af. Dino's ontsnappen, hekken worden als luciferhoutjes omver gelopen, er komen dino's bij, mensen worden opgegeten en het eiland wordt bijna afgebroken.

Het boek laat knappe staaltjes van crisismanagement zien - niet voor niets maakte Spielberg een ouderwetse 'special effects' speelfilm van. Toch is ook dat niet de reden om het boek aan de lezers van Alert aan te raden. Veel interessanter is de uitleg waarom alles zo rampzalig verloopt. Een uitleg die ook moderne bestuurskundigen die weglopen met nieuwe theorieën zal aanspreken. Malcolm, een briljant wiskundige ook uitgenodigd om de veiligheid te inspecteren, geeft op basis van de chaos-theorie aan waarom alles wat mis kan gaan ook misgaat op het eiland.

De initiatiefnemers van het attractie-eiland leefden in de veronderstelling dat zij alles naar hun hand konden zetten en dat zij op grond van een puur rationele

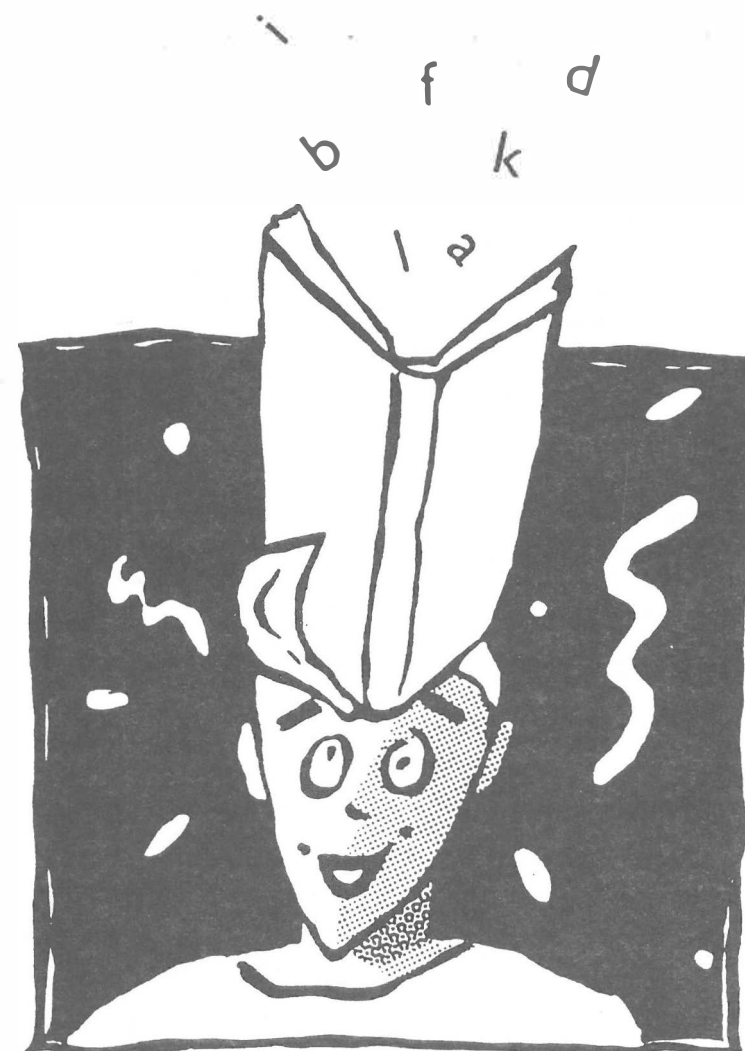
werkwijze en een perfecte pre-planning, vooraf alle mogelijke problemen zouden kunnen voorkomen. Hekwerken met elektrische stroom hielden alle dino's op hun plaats. Uitgelezen voedsel hield de beesten in conditie. Door alleen maar vrouwtjes te creëren, kon

gezorgd worden dat er 'geen gekke dingen' kondengebeuren en er sprake bleef van een stabiele situatie. Toeristen werden in automatisch bestuurd auto's over het eiland gereden. Om het half uur werd door de computer bijgehouden waar zich alle dino's bevonden. Het park was voorzien van tientallen camera's waarmee vrijwel alle delen van het park vanuit de controlekamer konden worden gevolgd. Kortom er was een welhaast perfecte organisatie geschapen.

Malcolm legt op geniale wijze uit dat de veronderstelling dat een non-lineair hoog-complex systeem met honderden levende wezens en talrijke van binnen en van buiten komende verrassingen, beheersbaar is, uitgaat van een volslagen verkeerd beeld. Het onverwachte - de chaos - is namelijk ook onlosmakelijk verbonden met onze complexe samenleving. In de loop van het verhaal blijken steeds meer zaken zich anders te ontwikkelen dan door de deskundigen voor mogelijk werd gehouden. Wetenschap blijkt toch niet zo onfeilbaar en geeft toch niet die 'total control' als wel gesuggereerd. Zo blijken er bijvoorbeeld veel meer dinosaurussen te zijn dan de door de genetici geschapen 238 dino's. Systemen blijken niet zo fail-safe als zou moeten. Medewerkers blijken niet altijd, onder alle omstandigheden te vertrouwen.

Het valt niet moeilijk vergelijkbare gedachten te ontwikkelen voor rationeel geplande systemen in onze eigen publieke en private omgeving, waarbij onverwachte ontwikkelingen, organisaties of de samenleving voor onverwachte problemen kunnen plaatsen. Voor al degenen die zich willen verdiepen in de mogelijk- en onmogelijkheden van de chaos-theorie is het boek zeker een aanrader. Dus niet denken, ik heb de film al gezien dus ik weet het wel. De film haalt het niet bij het boek.

boox for brains

BOOX

Voor studie, beroep en ontwikkeling
Specialist in buitenlandse boeken
Eigen import